

Duygu Mutlu: 'İsviçre'deki yabancıların, eğitim konusunda, İsviçrelilerden daha çok eğitime önem verdiklerini gözlemliyorum'

Duygu Mutlu
(Bilgisayar mühendisi)

Edremit/ Balıkesir doğumluyum. 1989 yılında ODTU Bilgisayar Mühendisliğinden mezun oldum. Yazılımın çeşitli kademelerinde çalıştım. Bunun dışında öğrenciliğimden beri aktif olarak kitle örgütlerinde yer alarak, yöneticilik yaptım.

Sizinle yapılan bir mülakatta, hakkınızda TC tarafından tutuklama kararı olduğunu okudum. Türkiye Cumhuriyeti yazarına, şairine, sanatçısına ve bilim insanına, niye bu kadar düşmandır? Bunun bence nedeni oldukça derinlerde. Osmanlı devlet geleneğinde aydınlar düşünce devletine hizmet etmek ve kapıkullu olmuştur. Osmanlı bürokrasisi, Cumhuriyet bürokrasisine çevrilmiştir. Ancak bürokrat devlet geleneği değişmedi. Devlete hizmet etmek aydınların temel görevi oldu. 1940'larda bunu açıkça belirten kanunlar bile yapıldı. Bu gelenek sonraki yıllarda darbelerle etkisini sürdürdü. Türkiye'de burjuvazinin hakim sınıf olduğu söylenir. Hâlbuki Türkiye'de de hakim sınıf devlet bürokrasisidir. Asyatik toplumlarda, bürokrasi bir sınıf özelliği gösteriyor. Bürokrasinin de beynini ordu oluşturuyor. Burjuvazi onun gölgesinde büyüdüğü için güçsüz-

Sayın Mutlu, müsaade ederseniz İsviçre'deki Türkiye'li göçmenlere sizi tanıtmak istiyorum. Biraz kendinizden söz eder misiniz? Adım Duygu Mutlu. 1965

dür, etkisizdir. Bir burjuva aydınlanma hareketi olmadığı için Avrupa'daki gibi liberal, özgürlüklü bakış açısı gelişmemiştir. Burjuvazinin özgürlüklü olmayınca aydın da devlet bürokrasinin şamar oğlanına dönüşmüştür.

Beyin gücüne dayanan bir sektörden gelen biri olarak, Türkiye'li göçmenlerin buradaki sektörde başarılı olduğunu söyleyebilir misiniz? Maalesef söyleyemem. Türkiye'li göçmenlerin en çok yaptığı işler, işçilik dışında, dönercilik, sonra seyahat acenteliği ve komisyonculuk yapıyorlar. Bilişim sektöründe çok az sayıda Türk ve Kürt çalışıyor. Ama üçüncü kuşaktan daha çok şey bekliyorum. İlk iki kuşak şansını yitirmiş durumda. Şimdi aileler eğitimin önemini anlamış görünüyor. Göçmen ailelerin çocuklarını okutmak için çarpınıyorlar. İsviçre'deki yabancıların eğitim konusunda İsviçrelilerden daha çok eğitime önem verdiklerini gözlemliyorum. Bu çok iyi bir durumdur. Arkasında bir eziklik duygusu olsa bile, gelecek açısından önemlidir.

Uyuturucuyla mücadele kurumları, internet ve bilgisayarın sınırsız kullanımını bağımlı madde kategorisinde görüyorlar. Bu bağımlılığı önlemek için sizden dikkat edilmesi gereken hususları okurlarımıza aktarabilir miyiz? Aslında bu konu benim uzmanlık alanımın tamamen dışında. Sanırım bilgisayar bağımlılığı iki konuda oluyor. Oyun ve internet bağımlılığı. Bilgisayar oyunları konusunda dediklerinizde haklı olabilirsiniz. Ancak ben internet bağımlılığı konusunda farklı düşünüyorum. İnternette sohbet günümüzün yalnızlaşmış insanının, bu yalnızlıktan kurtulma çabasıdır. İnsanlar sosyal bir ortama sahip olmadıkları için internet ortamında kendilerini ifade etmek istiyorlar. Yurt dışında yaşayan, dil sorunları ve kültürel sorunlar yaşayan bir insan için bu bir çözümdür. Bence gayet doğal ve insani bir davranıştır.

Bir bilgisayar mühendisi olarak, çocukların kaç yaşından itibaren bilgisayar kullanmasını uygun görüyorsunuz? Düşmeye basabilecek yaşa geldikten sonra. Ancak burada bir sınırlama getirme şansınız zaten yok.

Mantıklı da değil. Çocukların bilgisayara bağlanmaları bence bilgisayardan değil, aileden kaynaklanıyor. Eğer aile içinde doyurucu bir iletişim varsa, bilgisayar bir zenginlik olabilir. Belki klasik gelecek ama örneğin ben akşam yemeklerinde bütün ailenin olmasına çok önem veririm. Çünkü bu bir iletişim noktasıdır. Herkesin ayrı yemek yediği, zorunlu birtakım konuşmalar dışında doğru dürüst bir iletişim olmadığı bir evde, çocuk tabii ihtiyaçlarını bilgisayardan ararlar.

Bir akademisyen gözüyle baktığımızda, insanların bütün üretim araçlarını ve de teknolojiyi eşit koşullarda kullanmalarını önündeki fiili engel ya da engeller nelerdir? Teknolojiyi üretmek ile kullanmak ayrı şeylerdir. Sorunun kullanmak üzerine olunca her şeyden önce bunu satın alabilme gücü geliyor tabii. Bilgisayar teknolojisi aslında bu alanda bir devrim gerçekleştirdi.

Küçük maliyetlerle çok yüksek bir teknolojiyi kullanabilme şansı sağlıyor. Ama bu kısım tabii için sadece görünür kısmı. Çünkü eğer arkada devasa yatırımlar ve araştırmalar, giderek güçlendirilen bir telekomünikasyon ağı, bilimsel ve teknolojik bir birikim olmasaydı bunların hiçbirini alamazdı. Yine de gelinen noktada gelişen teknolojinin örneğin bilgiye ulaşmada çok daha fazla bir eşitlik getirdiğini görüyoruz. Yeterli know-how'ınız varsa ve iyi fikirler üretilebilirseniz bunları hayata geçirme şansınız artık çok daha fazladır. Bir sponсорunuz olmadan bile birçok şey yapabilirsiniz. Burada eşitsizliğin know-how noktasında olduğunu söyleyebiliriz. Bu da öyle kolayca elde edilmeyen. İyi eğitilmiş kadrolar, ARGE yatırımları, pazarlama ve finans olanakları gibi şeylerle bu know-how birikiyor. Dolayısıyla Amerika ve Avrupa'da bir know-how yığılması oluyor.

Sayın Mutlu (EMO) Elektrik mühendisleri odası şube başkanlığı yaptınızdan muhtemelen bilirsiniz. Devletin Yozgat'a yaptığı teknolojik yatırımların aynınsı Hakkâri'ye yani Kürdistan'a yaptığını söylemeniz mümkün mü? Olayın iki boyutu vardır. Birincisi devletin direkt olarak yaptığı yatırımlar. Diğeri ise teşvik kanunları ara-

cılığıyla sermayeyi çekme çabası. Devletin direkt yatırımları, Yozgat ile Hakkâri'ye eşit olabilir. Ancak gelinen noktada Düzce'de sağlanan teşvik ile Hakkâri'de sağlanan teşvik aynı olursa sermaye tabii ki Düzce'ye gider. Çünkü İstanbul'a daha yakındır. Bu sorunun bir boyutudur. Diğer boyutu ise çok daha önceki yıllardan kök alan bir sorun. Birinci Dünya savaşından önce doğu ile batı arasındaki gelişmişlik farkı bu kadar büyük değildi. Osmanlı bürokrasisi birinci Dünya Savaşı'nın hengâmesi içinde inanılmaz bir şey gerçekleştirdi. Ülkedeki bütün sermaye gücü Rum ve Ermeni sermayesinin elindeydi. Rumlar sürgün ve mübadele ile, Ermeniler sürgün ve katliamla sürüldüler ve onların yerine Müslüman sermaye oluşturulmaya çalışıldı. Eğer Ermeni sürgünü olmasaydı belki doğu ile batı arasındaki makas bu kadar açılmayacaktı. Sonraki yıllarda da Kürt sorunu bürokrasinin hep başbelası oldu. Böyle sıkıntılı bir toprağa tabii ki sermaye gitmez. Siz Yozgat'a da Hakkâri'ye de aynı sayıda elektrik direği dikebilirsiniz ama bunun bir anlamı olmayacaktır. Keban Barajı'nın elektrliğini İstanbul'daki fabrikalar kullanacaktır. Bence Türkiye'de Hakkâri'yi geri bırakan bir ekonomik politikadan söz etmek yerine siyasal sorunların ekonomik gelişmesini engelleyen bir Hakkâri'den söz etmek daha doğru olur diye düşünüyorum.

İşkence görmüş, Cezaevi yatmış olmanız politik soruları sormama da beraberinde getiriyor. Müsterek yanlışlıklarımızı bir kenara bırakırsak, ülkemizde demokrasinin gelişmesi için sosyalistler ciddi bedel ödediler. Halkımız, sosyalistlerin ödediği bu bedelin bilincinde mi? Bence gayet bilincindedir. 12 Mart'ta 12 Eylül'de herkesin gözü önünde yaşadık. İşkenceler, katliamlar herkesin bildiği şeyler. Sorun, halkın bizim ödediğimiz bedelleri bilmemesi değil. Sosyalistlerin yolunu, yöntemini benimsememeleridir.

Türk egemen sınıfları, halen Kürt sorununu, Türk sorunu olarak göstererek, Kürt halkını Avrupa Birliği silahlarıyla imha ediyorlar. Ve AB kendisini medeniyetler birliği olarak lanse ediyor. Bir beyin emekçisi olarak, konuya ilişkin

(AB) söyleyeceğinizin olacak mı?

Bugün Türk milliyetçileri, AB'yi PKK'ye destek vermekle suçuyorlar. Buna karşın Kürtler de AB'yi Türk devletine destek vermekle suçuyorlar. Bence ikisi de doğru değil. AB'nin bu konuda ciddi bir önemi yok. Tepkiler aslında başka gerekçelerden kaynaklanıyor. Çoğunlukla su sorulur: AB'ye girelim mi, girmeyelim mi? Bu konuya başlangıçta çok pragmatist bakılıyor. Bir tür zenginler kulübüne üye olmak gibi bir şeydi bu. AB'ye girmek başlangıçta daha çok ABD'nin baskısıyla bir devlet politikası olarak bürokrasi tarafından benimsendi. Düşünülen var olan egemenlik sistemi ile birtakım basit prosedür değişiklikleri ve biraz daha düzelmiş bir ekonomi ile bu için olabileceği idi. Ama bürokrasimiz, bu birliğin var olan haliyle kendisini almayacağı, bir burjuva demokrasisi istediğini anlamaya başladı. Burada anahtar sözcük bence demokrasi değil burjuvazidir. Bu yüzden AB, bürokrasinin tepkisini almaya başladı. Türk bürokrasinin istediği şey ulusal çıkarların korunması falan değil, bürokratik çıkarlarına dokunulmamasıdır. Bence bu yapının kırılması bir ilerleme olur. Eninde sonunda bu yapı kırılacak ve burjuva demokrasisine yakın bir sistem Türkiye'de kurulacaktır. Ekonomik gelişmenin önüne geçmemiz mümkün değil.

Emekçiler açısından değişen ne olacaktır dersiniz, devasa değişimler olmasa da, Avrupa ülkelerindeki sosyal devlet yapısının biraz daha güdük bir halini gelişmesi mümkün. Emekçilerin kazanımı bu noktalarda olabilir. Ama asıl kazanımın burjuvazi olacağı şüphesizdir. Emekçiler de haklar elde etmek için artık kendi mücadelelerini vermeye öğrenmeliler. Sistemden haklar elde etmek istiyorlarsa devletten haklar vermesini, sosyalistlerden kendileri yerine mücadele etmelerini artık beklemesinler.

Gerek Teknolojiyle ilgili sorularını gerek ülkemizle ilgili meselleri aydın bir bakış açısıyla değerlendirmenizden ötürü teşekkürler. Bana bu olanağı verdiğiniz için, asıl ben teşekkür ederim. 8

(Röportaj. Hüseyin CAN)

INTERCOURTAGE Kredite GmbH

INTERFINANZ

Gamze Güneş

Dufourstrasse 5
4052 Basel

Tel. 061 272 23 03

Fax 061 272 23 04

interfinanzkredite@bluewin.ch

Filialen
Schaffhauserstr. 18
8006 Zürich

Scheibenstrasse 20A
3014 Bern

Kohlenberg 3
4051 Basel

www.if-credit.ch

NEUERÖFFNUNG

Feldberg Coiffeur
Hair Point.

Damen und Herren
Feldbergstr. 63, 4057 Basel

061 681 91 60

AUCH OHNE VORANMELDUNG

ÖFFNUNGSZEITEN: MO : 09.30-18.30

Di bis Fr : 08.30-18.30 SA : 08.30-17.30

DAMMEN PREIS LISTE

-Brauthochfrisur	(Gelin Saçı)	120.00
-Langhaar Waschen & Schneiden		35.00
	(Uzun saç yıkama ve kesme)	
-Kurzhaar Waschen & Schneiden		30.00
	(Kisa saç yıkama ve kesme)	
-Normale Dauerwelle	(Normal perma)	70.00
-Föhnen Kurzhaar	(Fön kısa saç)	20.00
-Föhnen Langhaar	(Fön uzun saç)	25.00
-Tönung Kurzhaar	(Kisa saç)	22.00
-Tönung Langhaar	(Uzun saç)	35.00
-Färben Kurzhaar	(Kisa saç Boyama)	70.00
-Färben Langhaar	(Uzun saç Boyama)	90.00
-Méches Kurzhaar	(Meç kısa saç)	70.00
-Méches Langhaar	(Meç uzun saç)	90.00
-Schneiden Föhnen	(Saç kesme ve fön)	38.00
-Langhaar Schneiden	(Uzun saç kesme)	35.00
-Kurzhaar Schneiden	(Kisa saç kesme)	30.00
-Schminken	(Makyaj)	20.00
-Augenbrauen Stupfen	(Kas çekme)	10.00

HERREN PREIS LISTE

Waschen -schneiden-Föhnen	25.00
Haarschniden	20.00
Dauerwelle mit schniden	76.00
Färben	50.00
AHV-Schnitt	18.00
Kinder/Jugendliche bis 18 Jahre-Schniden	20.00

TÜRKÜ HAYATTIR

Erdem Bütüner
ve
Sebiha İyidoğan

- Huzurlu bir atmosfer
- Zengin Mutfak ürünleri
- Tecrübeli kadromuzla

Değerli müşterilerimize hizmet sunuyoruz

Buyurun sizide bekleriz !

Yer: Steinwiesenstr.1
8952 Schlieren/Zürich
078 8895202 / 043 4950527
www.kopuzmusic.ch
Cuma ve C.tesi 21.30-04.00

Kopuz Türkü Evi

www.kopuzmusic.ch